

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Bradu Valentina și inculpatul Eșanu Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

Eșanu Victor XXXX,

născut la xxxx, originar din r-nul Xxxx, s. Xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 08 februarie 2017 - până la 27 aprilie 2017 (instanța de fond);*
- 2. de la 25 mai 2017 - până la 26 iunie 2017 (instanța de apel);*
- 3. de la 07 august 2017 - până la 29 noiembrie 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 27 aprilie 2017, Eșanu Victor a fost condamnat în baza art. 151 alin.(4) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 8090 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Eșanu Victor la data de 20 septembrie 2016, aproximativ la ora 02 ³⁰, aflându-se în stare de ebrietate, la domiciliul cet. Covalenco G. din s. Xxxx, r-nul Xxxx, în cadrul unui conflict, a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului lui Voloșenco Valerii, cauzându-i potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.176 D din 22.11.2016, leziuni corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul victimei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Stegărescu N. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

A menționat că instanța de fond a examinat cauza superficial, pronunțând o hotărâre de condamnare în lipsa probelor. Instanța nu a ținut cont de declarațiile inculpatului referitor la acțiunile acestuia în privința victimei și consecințele survenite. Cele relatate de inculpat se confirmă prin materialele cauzei, declarațiile martorilor, raportului de expertiză medico-legală nr.176 din 26.10.2016 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016.

Nu au fost luate în considerare concluziile medicului-legist care a menționat că leziunile depistate la partea vătămată parțial puteau fi cauzate de la cădere, care a avut loc nu din vina și implicarea inculpatului. Prin urmare nu poate fi exclus survenirea decesului în urma căderii victimei de la etajul II la etajul I al scării blocului. Eșanu V. este sigur că în rezultatul leziunilor primite în urma loviturilor aplicate de el nu putea surveni decesul lui Voloșenco V.

La fel, nu s-a ținut cont nici de faptul că victima la momentul conflictului era în stare de ebrietate alcoolică avansată, iar potrivit concluziei medicului legist Nastas V.: o stare avansată de ebrietate este un factor favorizant la survenirea decesului.

Nu este de acord cu soluția instanței referitor la încasarea de la Eșanu V. în contul statului suma de 8090 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, or, potrivit dispozițiilor art. 143 alin.(2) CPP, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

3.1. Apel a declarat și inculpatul Eșanu V. care a solicitat casarea sentinței cu rejudecarea cauzei, deoarece a fost condamnat ilegal în baza art.151 alin.(4) CP, iar în cadrul urmăririi penale i-au fost încălcate drepturile procesuale, fiind reținut la data de 20 septembrie 2009, ora 09⁰⁰ în lipsa unui avocat. Anterior a fost condamnat și a executat o pedeapsă mai mare decât o merita, din acest motiv solicită să fie examinată cauza penală corect, conform prevederilor legale, luând în considerație că a rămas orfan de la vârsta de 14 ani. Totodată, a indicat că greșit s-a încasat cheltuielile de judecată în mărime de 8090 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie

2017, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de inculpat, admis apelul avocatului Stegărescu N. în numele inculpatului, casată parțial sentința în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre în această parte.

Cheltuielile de judecată în mărime de 8090 lei au fost trecute în contul statului. În rest, sentința a fost menținută.

5. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art.151 alin.(4) Cod penal.

Concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii menționate au fost bazate pe declarațiile lui Eșanu V., a martorilor Covalenco G., a expertului Nastas N. și actele cauzei: înștiințarea telefonică de la Dimitrov V., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016, rapoartele de expertiză medico-legală nr.176 din 26.10.2016, de constatare a examinării medico-legale psihologico-psihiatrice nr.01-a din 24.10.2016, procesul-verbal de examinare al cadavrului din 20.09.2016, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 21.09.2016.

Astfel, instanța de apel a reținut argumentele inculpatului precum că ar fi lăsat victima la etajul doi, însă a doua zi a fost găsit la etajul unu, ca neîntemeiate, or, aceste declarații vin în contradicție cu cele ale martorului Covalenco G., precum și cu procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabel, în care este descris locul unde a fost depistat cadavrul și comisă infracțiunea.

La fel, nu are suport factic nici motivul precum că declarațiile inculpatului s-ar confirma prin declarațiile martorilor, raportul de expertiză medico-legală nr.176 din 26.10.2016 și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016, or, anume aceste probe confirmă contrariul vinovăția inculpatului, astfel că afirmațiile inculpatului țin de aprecierea lor.

Sunt neîntemeiate și afirmațiile avocatului Stegărescu N. precum că instanța de fond nu a ținut cont de declarațiile expertului medic-legist, care ar fi confirmat că leziunile depistate la partea vătămată parțial puteau fi cauzate de la cădere, de la o înălțime de aproximativ 3 metri și prin urmare decesul

victimei putea surveni prin cădere de la etajul II, la etajul I.

În acest sens, instanța a menționat că apărarea a redat doar selectiv declarațiile expertului Nastas N. care fiind audiat în ședința instanței de fond a explicat clar că cauza decesului lui Voloșenco V. a fost hemoragie internă acută masivă, ca rezultat a rupturii plămânului stâng și hemoragiei externe ca rezultat a fracturii osului nasului, plăgilor de pe cap și mucoasa buzei. Leziunile corporale care au dus la hemoragia ce a cauzat decesul puteau surveni în urma lovirii cu pumnii, picioarele, sau alte obiecte dure contondente și leziunile respective care a dus la hemoragie internă nu putea fi cauzate în urma căderii libere a corpului de la înălțimea proprie.

Mai mult, expertul a indicat că aceste leziuni parțial puteau fi cauzate și în urma căderii de la înălțimea aproximativ 3 m, dar luând în considerație fotografiile prezentate la urmărirea penală unde se vede că victima a căzut cu regiunea dreaptă a capului și regiunea posterioară a toracelui drept pe scări și după localizarea plăgii depistate, adică locului de impact și prelingerea de sânge din acest loc, rezultă că practic a alunecat cu câțiva centimetri în jos, adică nu a fost schimbată poziția la momentul căderii cu cea fixată pe fotografii. Din cele nominalizate rezultă că în urma acestei căderii putea fi cauzate numai trauma cranio-cerebrală cu plaga de pe cap, fractura oaselor craniului și hemoragia subpahroohidiană la acest nivel și posibil, fracturile coastelor 4-6 pe linia paravertebral dreaptă și 4-10 pe linia paravertebral stângă. Aceste leziuni pot fi cauzate și în urma căderii de la înălțime, au o influență asupra cauzei morții cu mult mai mică decât celelalte care au fost cauzate în urma lovirii cu obiecte contondente.

Astfel, declarațiile inculpatului sunt combătute nu doar prin declarațiile expertului Nastas N., dar și prin raportul de expertiză medico-legală nr.176, din 26.10.2016, potrivit căruia cauza nemijlocită a decesului a fost hemoragia internă acută masivă, care a survenit în urma fracturilor coastelor din regiunea rebornului coasta stângă cu lezarea plămânului stâng, care au fost cauzate în urma loviturilor cu obiecte contondente. Totodată, într-o măsură mai mică la cauza decesului a contribuit și trauma cranio-cerebrală deschisă cu hemoragie externă din plaga frontală, care a fost cauzată în urma căderii de la înălțime.

Instanța a considerat că este lipsită de teme și afirmația că victima, se afla în stare de ebrietate alcoolică, or, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 176, din 26.10.2016, s-a stabilit că în sângele cadavrului lui

Voloșenco V. s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3,2%, concentrație care la persoanele în viață corespunde intoxicației grave cu alcool etilic, totodată expertul, Nastas N. a explicat că în cazul victimei, Voloșenco V. este o intoxicație gravă cu alcool și este un factor favorizant la survenirea decesului, dar nu este un factor determinant.

Argumentul inculpatului precum că în cadrul urmăririi penale a fost audiat în lipsa unui avocat, instanța l-a reținut ca nejustificat, de vreme ce toate acțiunile procesuale, cu participarea inculpatului, au fost efectuate în prezența avocatului, N. Stegărescu, care și la moment reprezintă drepturile, libertățile și interesele legitime ale acestuia.

La fel, instanța a reținut ca neclare și incerte argumentele și cerințele inculpatului privind judecarea corectă a cauzei penale, având în vedere că instanța de apel, prin prisma art. 414 CPP, verificând probele administrate, nu a depistat careva încălcări, prin urmare procesul penal în speță s-a desfășurat în strictă conformitate cu cerințele CPP și art.6 CEDO.

Totodată, instanța a reținut că procurorul nu a formulat și înaintat conform prevederilor legale o acțiune civilă în cadrul procesului penal, limitându-se la circumstanțele privind compensarea cheltuielilor judiciare în cuantum de 9352,64 lei de la inculpat în contul statului, care au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale.

Potrivit art. 143 alin.(1) pct.1) și 2) CPP, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea cauzei morții, precum și a gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale.

Alin.(2) al normei menționate stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Reținând cele nominalizate, instanța a conchis că nu pot fi dispuse spre încasare din contul inculpatului cheltuielile pentru efectuarea expertizelor medico-legale, de vreme ce norma de drept prevede clar și explicit că acestea se compensează din contul mijloacelor bugetului de stat, din care motiv sentința instanței de fond urmează a fi casată în această latură.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recurs ordinar procurorul și inculpatul Eșanu V., care au solicitat:

- procurorul, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea cheltuielilor judiciare, cu menținerea sentinței în această parte.

În argumentarea recursului a menționat că, instanța de apel în cadrul examinării cauzei și emiterii hotărârii a făcut referire la prevederile art. 143 alin.(1) pct.1) și 2) CPP, însă nu a luat în considerație faptul că în cadrul cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli la efectuarea expertizelor judiciare, cheltuieli care urmează a fi încasată de la inculpat, potrivit art. 227-229 CPP, iar instanța contrar prevederilor art. 385 alin.(1) pct.14), 397 pct.5) Cod de procedură penală, nu a dispus acest fapt.

Prin urmare, consideră că soluția instanței de apel în partea cheltuielilor de judecată care au fost trecute în contul statului, contravine normelor procesual penale în vigoare.

Totodată, recurentul în recurs a făcut referire și a desfășurat dispoziția art. 227 Cod de procedură penală, care reglementează *cheltuielile judiciare*.

Astfel, legislatorul a expus clar în art. 229 Cod de procedură penală obligativitatea suportării cheltuielilor judiciare de către condamnat.

- inculpatul Eșanu V., invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin.(1) pct.6) și 8) CPP, solicită casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Recurentul a menționat că instanțele de judecată au admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, deoarece nu s-a luat în considerare că el a săvârșit fapta în stare de legitimă apărare, fapt ce exclude caracterul penal al faptei în baza art. 35 lit.a) și 36 Cod penal. În timpul discuției cu Voloșenco V., el a fost atacat de ultimul în mod direct, imediat, material și real. Agresiunea victimei fiind îndreptată spre el, care a pus în pericol grav viața și sănătatea lui. Cele nominalizate sunt confirmate prin declarațiile martorului Covalenco G. care a declarat că a auzit ceartă în bucătărie, dar nu aplicarea de către el a loviturilor asupra victimei, încercând să liniștească spiritele, însă concubinul a împins-o și ea a căzut peste frigider. Ulterior, cearta a trecut într-o bătaie, iar partea vătămată a aplicat în privința lui mai multe lovituri, dând dovadă de un comportament agresiv și ofensiv. Astfel, Covalenco G. a relatat că a auzit uși și zgomot puternic, iar când s-a trezit dimineața a văzut în bucătărie sânge, dezordine și lucruri stricate, deteriorări care puteau fi produse doar în urma unui conflict. În urma altercației a suferit și inculpatul, însă organul de urmărire penală nu a efectuat expertiza medicală în privința sa, cu fixarea leziunilor corporale care i-au fost cauzate de către victimă.

Instanțele de judecată nu au luat în considerare că el a lăsat victima la

etajul II, ceea ce se confirmă atât prin declarațiile sale, cât și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016, iar declarațiile martorului Covalenco G. nicicum nu contrazic aceste circumstanțe, fiindcă aceasta a observat cadavrul abia dimineața și nu în momentul când el l-a lăsat. Prin urmare, declarațiile martorului confirmă că victima a căzut singur de la înălțime, probabil aplicându-se peste parapet, fiindu-i rău, din cauza stării de ebrietate avansată.

Consideră că nu au fost întrunite elementele infracțiunii imputate în baza art. 151 alin.(4) CP, iar instanțele de judecată fără careva motive au respins faptele constatate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 176 din 26.10.2016 și explicațiile medicului expert Nastas N., precum că la examinarea cadavrului victimei a fost constatat un șir de leziuni corporale care puteau fi cauzate în urma căderii corpului de la înălțime, desfășurând în recurs leziunile corporale menționate.

Mai mult, expertul a explicat că în cazul lui Voloșenco V., o intoxicație gravă cu alcool deși nu este un factor determinant, totuși este un factor favorizant la survenirea decesului.

Astfel, materialele cauzei conțin mai multe probe care pun la îndoială concluziile instanțelor de judecată privind cauza decesului victimei, precum și constatarea vinovăției sale. În această parte, soluția instanțelor este bazată pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii trebuie interpretate în favoarea inculpatului.

7. Asupra recursurilor declarate nu a fost depusă referință.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie

indicate de recurent.

Drept temei pentru recurs procurorul a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, solicitând casarea hotărârii contestate în partea cheltuielilor judiciare cu menținerea sentinței.

În esență, recurentul critică decizia instanței de apel în latura civilă, indicând că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea încasării cheltuielilor de judecată, însă Colegiul penal constată că instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a motivat cerințele acuzatorului de stat ce ține de cheltuielile judiciare, precum și în partea dispozitivă fiind expusă soluția, potrivit căreia a fost admisă cererea de apel înaintată de avocat în numele inculpatului, casată sentința în partea încasării cheltuielilor de judecată și pronunțată o nouă hotărâre, prin care cheltuielile de judecată în mărime de 8090 lei au fost trecute în contul statului (f.d.188-190,vol.II).

Astfel, autorul invocând prevederile art. 227 și 229 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor, în sumă totală de 8090 lei, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate, instanța menționează, că aceste argumentele ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispozițiile art. 143 alin.(1) Cod de procedură penală, prevăd că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală).

De asemenea, Colegiul penal remarcă că alin.(2) al art. 143 Cod de procedură penală, stipulează că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat.

Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum indică procurorul.

Astfel, se reține că expertizele medico-legale biologice nr.615, 616 din 19.10.2016, medico-legală a cadavrului nr.176 D din 22.11.2016 și psihiatrică legală nr.01-a din 24.01.2017, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În acest sens, Colegiul atestă că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

Prin urmare, fiind corectă concluzia instanței de apel referitor la faptul ca cheltuielile de judecată în mărime de 8090 lei să fie trecute în contul statului, just fiind reținute în acest sens prevederile art.143 alin.(2) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414 - 419 Cod de procedură penală, iar temeiul invocat de recurent prevăzut în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în decizia instanței de apel, în sensul casării hotărârii judecătorești și prin urmare, se impune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

Referitor la recursul ordinar declarat de inculpatul Eșanu V.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Recurentul invocă în recursul declarat temeiurile de drept prevăzute la pct. 6) și 8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că:

- hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond și de apel atunci când instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței;

- și nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Reieșind din textul recursului declarat, Colegiul penal conchide că recurentul își manifestă dezacordul față de modalitatea de apreciere a probelor efectuată de către instanța de apel, considerând că aceasta a acordat prioritate probelor administrate de către acuzare, fără a acorda eficiență prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că critica privind aprecierea incorectă a probelor administrate în cauza data, nu poate fi reținută de instanța de recurs, din motiv că un asemenea temei nu este prevăzut pentru a judeca cauza în ordine de recurs, iar procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, a cărei constatare este de competența instanțelor de fond.

Verificând probatoriul administrat în cauză prin prisma opiniei recurentului, în sensul că Eșanu V. nu a săvârșit infracțiunea imputată, Colegiul o consideră neîntemeiată.

Astfel, instanța de recurs remarcă prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, potrivit căreia, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul reține, că instanța de apel examinând apelurile declarate în prezenta cauză, a cercetat suplimentar probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul verbal al ședinței de judecată, astfel ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel a evaluat just probele în corespundere cu cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, corect ajungând la concluzia, că acțiunile inculpatului Eșanu V. întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie s-a tras având în vedere depozițiile inculpatului Eșanu V. care a relatat că i-a aplicat câteva lovituri victimei, însă nu de la acestea partea vătămată a decedat, cât și a martorilor Covalenco G., Nastas N., și actele cauzei - înștiințarea telefonică înregistrată la IP-Telenești, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016, raportul de expertiză medico-legală nr.176 din 26.10.2016, procesul-verbal de examinare a cadavrului din 20.09.2016, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 21.09.2016, probe care sunt descrise în decizia instanței de apel și confirmă vinovăția inculpatului.

Cât privește argumentele inculpatului că instanța de apel fără careva motive verosimile au respins faptele constatate prin raportul de expertiză medico-legală nr. 176 din 26.10.2016, nu au fost apreciate corect declarațiile expertului Nastas V., potrivit cărora leziunile corporale depistate la partea vătămată puteau fi cauzate în urma căderii corpului de la înălțime, care confirmă afirmațiile inculpatului precum că a scos victima după ușă, lăsându-l pe aceasta la etajul II, instanța de recurs le consideră neîntemeiate, care urmează a fi respinse, deoarece nu au suport legal și contravin materialelor cauzei.

În acest sens, instanța de apel corect a conchis că, din declarațiile martorului Covalenco G. rezultă că la data de 20.09.2016, dimineața, aproximativ la ora 04⁰⁰ s-a trezit și a văzut în bucătărie sânge, ușa, lacătul stricat și Eșanu V. dormea fiind murdar de sânge. A ieșit să-l caute pe concubinul Voloșenco V. și în scara blocului coborând l-a depistat decedat la etajul I. La fel, prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20.09.2016 cu fototabelul, se confirmă locul unde s-a comis infracțiunea și unde a fost depistat cadavrul victimei, aceasta fiind la etajul I al blocului unde locuiește martorul Covalenco G.

Mai mult, martorul Nastas N., expert judiciar, a declarat că, cauza decesului lui Voloșenco V. a fost hemoragie internă acută masivă, ca rezultat a rupturii plămânului stâng și hemoragiei externe ca rezultat a fracturii osului nasului, plăgilor de pe cap și mucoasa buzei.

Leziunile corporale care au dus la hemoragia ce a cauzat decesul puteau surveni în urma lovirii cu pumnii, picioarele, sau alte obiecte dure contondente și leziunile nominalizate care a dus la hemoragie internă **nu putea fi cauzate în urma căderii libere a corpului de la înălțimea proprie.**

La fel, expertul a declarat că aceste leziuni parțial puteau fi cauzate și în urma căderii de la înălțimea aproximativ 3 m., însă luând în considerație fotografiile prezentate la urmărirea penală se vede că victima a căzut cu regiunea dreaptă a capului și regiunea posterioară a toracelui drept pe scări și după localizarea plăgii depistate, adică locului de impact și prelingerea de sânge, rezultă că practic *a alunecat cu câțiva centimetri în jos, adică nu a fost schimbată poziția la momentul căderii cu cea fixată pe fotografii.*

Astfel, în urma acestei căderii putea fi cauzate numai trauma cranio-cerebrală cu plaga de pe cap, fractura oaselor craniului și hemoragia subpahroohidiană la acest nivel și posibil, fracturile coastelor 4-6 pe linia paravertebral dreaptă și 4-10 pe linia paravertebral stângă. Aceste leziuni care puteau fi cauzate și în urma căderii de la înălțime *au o influență asupra cauzei morții cu mult mai mică decât celelalte care au fost cauzate în urma loviri cu obiecte contondente.*

Expertul a concretizat că, dacă ar exclude leziunile produse la cădere, victima având multiple fracturi costale cu două rupturi adânci a plămânului stâng, în cazul în care nu era transportat urgent la spital, oricum deceda.

Totodată, prin raportul de expertiză medico-legală nr.176 D din 22.11.2016, rezultă că *cauza nemijlocită a decesului lui Voloșenco V. a fost hemoragia internă acută masivă, care a survenit în urma fracturilor coastelor din regiunea rebordului costal stâng cu lezarea plămânului stâng, care au fost cauzate în urma loviturilor cu obiecte contondente.*

Prin urmare, prin probele nominalizate se confirmă că leziunile corporale au survenit în urma loviturilor cu pumnii, picioarele sau alte obiecte contondente, fapt care este recunoscut inclusiv de inculpat, care a relatat că victima l-a lovit cu palma în regiunea feței, iar el s-a apărat și i-a aplicat câteva lovituri însă nu cu forța, de la loviturile sale victima nu a putut deceda or, atât în cadrul audierii sale în calitate de bănuit, la acțiunea procesuală de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, precum și potrivit raportului de expertiză psihiatrico-legală, *Eșanu V. a explicat că el s-a enervat și i-a aplicat victimei câteva lovituri cu palma peste față, apoi câteva lovituri cu pumnii. După care, Voloșenco V. a căzut jos și el i-a aplicat lovituri cu picioarele. În total, aplicându-i 3 lovituri cu picioarele, una în stomac și două-trei în piept. Apoi, l-a scos în antreu și i-a mai aplicat câteva lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului.* La fel, a indicat că el trebuia să se apere, deoarece victima era la el acasă și

avea tot dreptul să-l lovească, astfel „i-a dat o bătaie așa cum i-a plăcut lui”.

Astfel, instanța de apel corect a apreciat critic versiunea inculpatului, că decesul victimei putea surveni prin cădere de la etajul doi, la etajul unu, dar nu de la loviturile aplicate de acesta, deoarece în cadrul cercetării judecătorești afirmațiile date au fost verificate, care au fost combătute prin celelalte probe analizate și cercetate, care, în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui Eșanu V. în săvârșirea infracțiunii imputate.

Argumentele inculpatului, precum că el a acționat în stare de legitimă apărare nu pot fi reținute, deoarece pentru a fi în legitimă apărare trebuie să fie îndeplinite cumulativ condiții referitor atât la atac, cât și la apărare.

Reieșind din sensul art. 36 Cod penal, este în stare de legitimă apărare persoana care săvârșește fapta pentru a respinge un atac direct, imediat, material și real, îndreptat împotriva sa, a altei persoane sau împotriva unui interes public și care pune în pericol grav persoana sau drepturile celui atacat ori interesul public.

Respectiv, Colegiul penal menționează că legitima apărare este condiționată de un atac direct, imediat, material și real. Atacul este imediat în cazul în care acesta s-a dezlănțuit și se află în curs de desfășurare, și care se consumă odată cu încetarea agresiunii. Prin atac direct se înțeleg acțiunile îndreptate nemijlocit asupra valorilor ocrotite de lege.

În speță, s-a constatat că, deși inculpatul a fost supus unui atac din partea lui Voloșenco V., acțiunile lui nu s-au limitat însă la autoapărare, or, violența aplicată de partea vătămată față de inculpat nici sub un aspect nu echivalează cu cea aplicată de acesta. Caracterul intenționat al acțiunilor inculpatului, privind atingerea scopului final de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, este confirmată prin multiplele lovituri depistate care a dus la decesul victimei. Astfel, necătând la faptul că victima i-a aplicat doar o lovitură cu palma peste față, Eșanu V. nu a încetat acțiunile sale, însă a continuat să-l lovească pe diferite părți ale corpului. Mai mult că, potrivit raportului de expertiză nr.176 D din 22.11.2016, victima se afla în stare de intoxicație gravă de ebrietate, deci acesta nu mai crea un risc real asupra vieții sau sănătății inculpatului și nu mai era necesitatea de a-i fi aplicate încă careva lovituri.

În acțiunile inculpatului lipsește legitima apărare, fiind prezentă doar intenția de răzbunare, realizată de el prin atacul asupra victimei, soldat cu

vătămarea gravă a integrității corporale, care a dus la deces.

Colegiul penal menționează că aceste motive nu au fost invocate în apel, iar potrivit art. 427 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Totodată, autorul recursului consideră că prin declarațiile martorilor Covalenco G., Nastas V. nu se confirmă vinovăția inculpatului, preluând în recurs selectiv din declarațiile martorilor doar unele pasaje care după părerea recurentului confirmă nevinovăția sa.

Însă, ținând cont de cele menționate, Colegiul conchide că martorul Covalenco G. a relatat evenimentele cunoscute ei din seara de 19.09.2016 spre 20.09.2016, confirmând că între victimă și inculpat au avut certuri, care s-au soldat cu lovituri reciproce între părți, observând în acea seară pe obrazul victimei un hematom, astfel, declarațiile căreia sunt consecvente, fiind depuse sub jurământ, fiind avertizată pentru depunerea declarațiilor false, iar martorul Nastas N. a explicat clar care circumstanțe au dus la decesul victimei.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin.(1) pct.6) CPP - că a fost admisă o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței, Colegiul menționează că, potrivit art. 6 pct.11¹ Cod de procedură penală, aceasta constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, ci se subînțelege că la dosar există o anumită probă, când în realitate aceasta nu există sau atunci când se consideră că un anumit act, raport de expertiză ar demonstra existența unei împrejurări, când în realitate prin acest mijloc de probă rezultă contrariul. Astfel, eroarea gravă de fapt presupune reținerea unei împrejurări fără ca probele administrate să o susțină sau o nereținere a unei astfel de împrejurări esențiale, deși probele administrate o confirmau, ambele ipoteze fiind rezultatul denaturării grave a probelor.

Reținând cele nominalizate, instanța de recurs consideră că argumentele invocate sunt nefondate, deoarece vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește prin probele administrate, nefiind comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea acesteia și adoptarea unei alte soluții.

Cât privește temeiul indicat de recurent ce se referă la lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal, eroare de drept stipulată în norma pct.8) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal relevă faptul, că autorul în argumentarea erorii date nu a indicat concret ce element al componenței de infracțiune lipsește în fapta comisă de către el, acesta doar s-a rezumat la unele argumente de ordin general ce se referă la modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele de fond.

Instanța de recurs menționează că în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele constitutive ale infracțiunii imputate, iar nerecunoașterea vinovăției de către Eșanu V. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal, nu poate servi temei de achitare, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii nominalizate și este apreciată de către instanța de recurs drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Bradu Valentina și inculpatul Eșanu Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 iunie 2017, în cauza penală în privința lui *Eșanu Victor*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 decembrie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti